

Klein zwerpje actief eind december ?

Koen Miskotte ¹

1. De Heuvel 6, 3853 EW Ermelo

In 1992 en 1995 verrichtte ondergetekende waarnemingen eind december in verband met “vroeg” Boötiden en “late” ursiden. De waarnemingen in 1992 werden onder ietwat heilige omstandigheden gedaan gedurende de vroege ochtenduren van de 29e, 30e en 31e december. Elke nacht werd anderhalf tot drie uur waargenomen (zie tabel 1). In 1995 werd er vier op één volgende nachten waargenomen : De 27e, 28e, 29e en 30e december. Gemiddeld iets meer dan twee uur per nacht (in verband met de strenge vorst). Naast een drietal Ursiden en Boötiden werd ook een aantal trage meteoren uit de “kop” van de Draak gezien.

Van de aktie in 1995 maakte ik een verslagje voor Radiant 1996-1. Toen ik dat verslag schreef herinnerde ik mij, dat de opmerking “trage meteoren uit de kop van de Draak” al eens eerder was neergepend. En terugzoekende in Radiant bleek dat deze opmerking ook al eens geschreven was bij het Boötiden 92/93 verslag [1].

Deze constatering gebeurde dus *na* de waarnemingen van 1985, zodat er niet bewust gelet is op trage meteoren uit de kop van de Draak. De waarnemingen werden dus onbevooroordeeld gedaan.

Nieuwsgierig geworden maakte ik een selectie uit de 60 meteoren uit 1992 en de 109 uit 1995. Ik vond in totaal 18 kandidaten waarvan er vijf afvielen door een te hoge snelheid. Bleven over 13 sporen waarvan 7 uit 1992 en 6 uit 1995. Deze sporen zijn overgenomen op één kaart (DMS Gnomonic chart nr. 1) Zie figuur 1.

Duidelijk is zichtbaar dat de sporen elkaar kruisen nabij of in de “kop” van de Draak.

Jaar	Datum	Periode [UT]	Urs	Boo	Dra	spo	Tot.	Lm	T eff [min]
1992	28/29-12	0155-0300	1	2	1	4	8	6.17	63
		0300-0420	0	2	2	10	14	6.20	76
1992	29/30-12	0225-0330	0	2	1	6	9	6.17	63
		0330-0440	0	0	1	10	11	6.20	67
1992	30/31-12	0115-0200	0	2	0	4	6	5.80	43
		0200-0300	0	2	2	8	12	6.05	57
1995	26/27-12	0140-0300	0	0	1	14	15	6.08	76
		0300-0407	1	2	0	10	13	6.00	64
1995	27/28-12	0155-0300	1	0	0	8	9	6.20	62
		0300-0417	0	2	1	15	18	6.18	73
1995	28/29-12	0225-0435	2	2	0	22	26	6.30	124
1995	29/30-12	0240-0340	0	1	3	7	11	6.40	57
		0340-0455	0	3	1	11	15	6.38	71

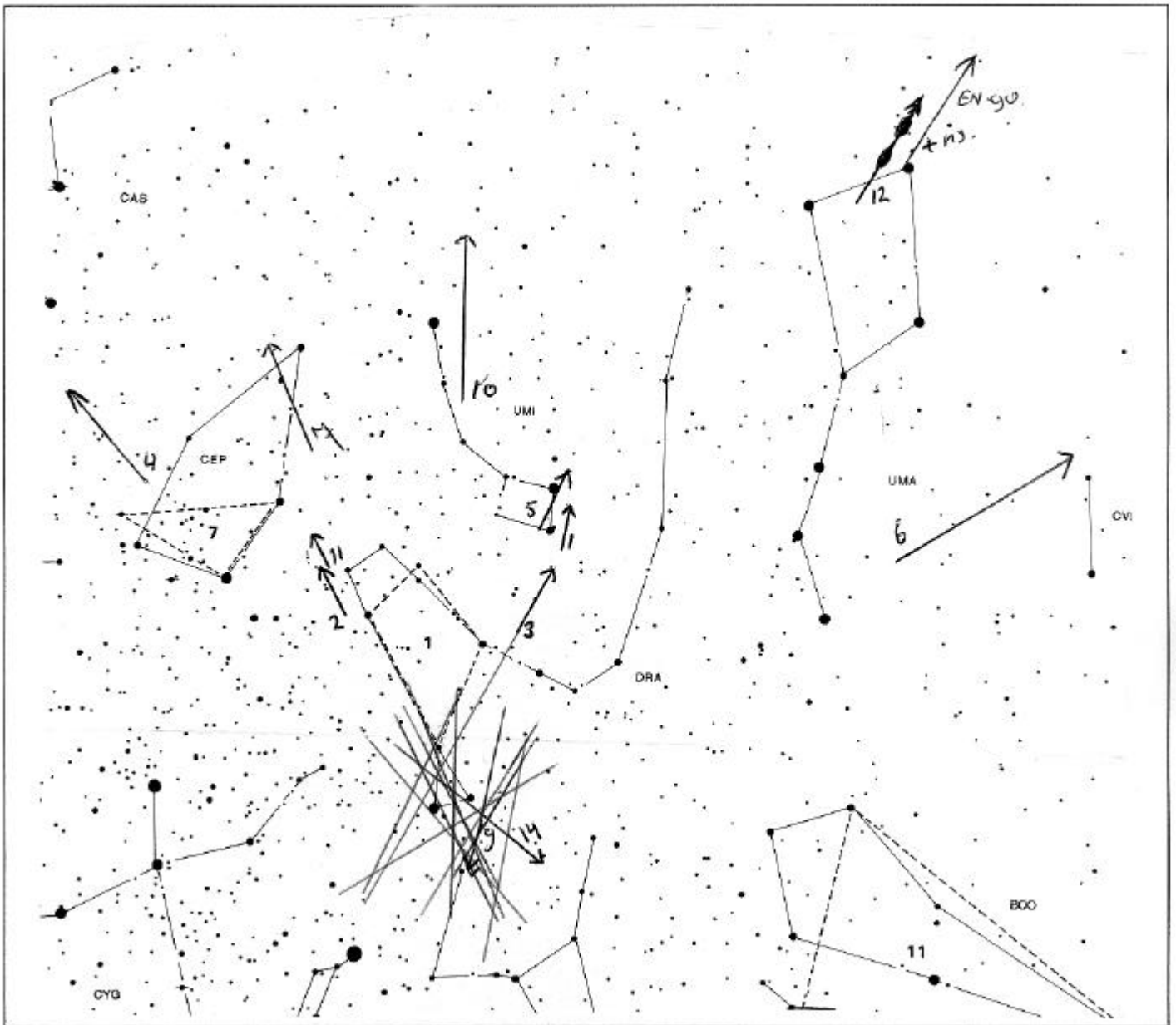
Tabel 1 : Waarnemingen eind december 1992 en 1995.

Nr.	Datum	Periode [UT]	Mv	Snelh.	Stb.	DCV	Lm
1	29-12-92	0155-0300	4.5	30	UMi	10	6.2
2	29-12-92	0300-0400	1.5	30	Dra	20	6.2
3	29-12-92	0400-0420	3	30	Dra	0	6.2
4	30-12-92	0300-0330	3.5	40	Cep	20	6.2
5	30-12-92	0330-0400	3.5	30	UMi	10	6.2
6	31-12-92	0200-0300	3.5	30	CVn	0	6.0
7	31-12-92	0200-0300	4	30	Cep	20	6.0
8	27-12-95	0140-0200	5	40	Dra	10	6.0
9	28-12-95	0334-0400	2	30	Her	40	6.2
10	30-12-95	0240-0300	2	30	UMi	0	6.4
11	30-12-95	0240-0300	4	40	Dra	20	6.4
12	30-12-95	2.57.30	-2	40	UMa	30	6.4
13	30-12-95	0340-0400	3	40	Her	20	6.4
EN-98	30-12-95	2.57.30	-2		UMa		3 moten

Tabel 2 : Gegevens van ingetekende meteoren (zie figuur 1). De -2 meteor blijkt, vergeleken met de foto, redelijk goed ingetekend, ondanks dat hij iets voorbij het zenit, dus “achter” het blikveld verscheen met een DCV van 30 graden.

Uit tabel 1 blijft dat, als er sprake is van een zwerm, de aantallen zeer laag liggen. De waarnemingen uit 1995 suggereren een “maximum” rond de 30e december. De opgegeven snelheden liggen rond de 30 tot 40 km/sec. Verder was opvallend, dat drie meteoren van de 30e december 1995 tussen

2h40m en 3h40m UT in werkelijkheid binnen 20 minuten zijn verschenen. Toeval of het staartje van een uitbarsting (Ik durf het bijna niet te zeggen...) De helderste van deze drie meteoren was -2 en blijkt ook door de all-sky gefotografeerd te zijn. Tijdstip : 2h57m30s UT.

Figuur 1 : Deel van DMS kaart 1 met de intekeningen en een ruw bepaalde radiant nabij de koop van de Draak.

Tabel 2 geeft alle relevante informatie over de waargenomen meteoren. De nummers in deze tabel behoren bij de nummers op de kaart.

Samenvattend meen ik te kunnen stellen dat er iets actief is eind december. De waarnemingen uit 1995 suggereren een maximum rond de 30e december, maar zeker is dat natuurlijk allerminst. De gegevens zijn uiterst summier en er had eigenlijk veel langer waargenomen moeten worden. Eigenlijk zouden er rond die periode veel meer waarnemers in het veld moeten liggen om het een en

ander te bevestigen. Meer mensen in het veld dus rond 30 december.

Geschikte periode voor waarnemingen is na 4 uur en dan door gaan tot de ochtendschemering. Ervoor staat de radiant nog erg laag aan de horizon, behalve in de vroege avonduren. Ook dan is het misschien nuttig eens uit te kijken naar dit obscure zwerpje.

In 1996 stoort de maan hevig vanaf 21h45m UT (30 december) dus de avonduren zijn favoriet. Dus... waarnemer ! Er valt nog veel te ontdekken aan de nachthemel.

Referenties

- 1] Miskotte, K.: Radiant **15** (1993) pg. 13
- 2] Miskotte, K.: Radiant **18** (1996) pg. 8